

Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, sağlıklı tarım politikalarının oluşturulması için kurulan Çiftçi Kayıt Sisteminin güncellenmesi, geliştirilmesi ve tarımsal desteklemelerin denetlenebilir, izlenebilir bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Çiftçi Kayıt Sisteminin geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili kayıt işlemlerinin izlenmesi ve raporlanmasında görev alacak kurum ve kuruluşların belirlenmesini, tarımsal üretimle uğraşan çiftçi seçiminin esaslarını, çiftçi kayıtlarının düzenlenmesini, uygulanacak tarımsal projeler ve desteklemelerde Çiftçi Kayıt Sisteminin genel kullanıma ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 441 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,

TÜGEM: Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünü,

Bilgi işlem merkezi: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı (APK) Bilgi ve İşlem Daire Başkanlığını,

İl/ilçe müdürlüğü: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il/ilçe müdürlüğünü,

ÇKS: Çiftçi Kayıt Sistemini,

Tarım arazisi: Kadastro geçmiş birimlerde tapu kayıtlarında, kadastro geçmemiş birimlerde ise tespit komisyonu keşif raporlarında, tarım arazisi vasfı bulunan, gerçek ve tüzel kişilerin tarımsal üretim kaynaklarını kullanarak üzerinde tarımsal faaliyet yürüttüğü taşınmazı,

Tarımsal faaliyet: Tarım arazisi üzerinde fiilen tarımsal üretim kaynaklarını kullanarak yapılan bitkisel üretimi,

Çiftçi: Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olabilmek için gereken usul ve esasları yerine getiren ve fiilen tarımsal üretim kaynaklarını kullanmak suretiyle tarımsal üretimle uğraşan ve başvuru tarihi itibarıyla 18 yaşını doldurmuş ve/veya reşit gerçek kişiler ile tüzel kişileri,

İl tahkim komisyonu: Tarımdan sorumlu vali yardımcısının başkanlığında, defterdarlıktan bir hukukçu (bulunmaması halinde vali tarafından görevlendirilecek bir hukukçu), milli emlak müdürü, Bakanlık il müdürü, Bakanlık ilgili şube müdürü, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcisi, ziraat odasının olduğu yerlerde ziraat odasının yetkili temsilcisi ve Çevre ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü temsilcisinden oluşan komisyonu,

İlçe tahkim komisyonu: Kaymakamın başkanlığında, mal müdürü, Bakanlık temsilcisi, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcisi, ziraat odasının olduğu yerlerde ziraat odasının yetkili temsilcisi ve ormanlık veya ormanla ilişkili alanlarda Çevre ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü temsilcisinden oluşan komisyonu,

İl/ilçe tespit komisyonu: Kadastro geçmemiş birimler için il ve ilçelerde; il/ilçe müdürlüğü teknik elemanının başkanlığında, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü teknik elemanı, ziraat odasının olduğu yerlerde ziraat odasının yetkili temsilcisi, ormanlık veya ormanla ilişkili alanlarda Çevre ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü teknik elemanından ve köy/mahalle muhtarından oluşan komisyonu,

Çiftçi kayıt formu: ÇKS'nin güncellenebilmesi için başvuru sahibi çiftçilerden talep edilen ve bir örneği EK - 1'de yer alan formu,

Muvafakatname-1: EK-2'de yer alan belgeyi,

Taahhütname: EK-3'de yer alan belgeyi,

Muvafakatname-2: EK-4'de yer alan belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama

Görevli kurum ve kuruluşlar

Madde 5 — ÇKS'nin yönetimi ile ilgili idari konulardaki iş ve işlemler TÜGEM tarafından, bilgi işlem altyapısı ile ilgili teknik konulardaki iş ve işlemler bilgi işlem merkezi tarafından, uygulamaya ve kayıtların doğruluğunu sağlamaya ilişkin iş ve işlemler tahkim komisyonları, tespit komisyonları ve il/ilçe müdürlükleri tarafından yürütülür.

Çiftçilerin ÇKS'ye kayıt olması, kontrollerin yapılması ve ÇKS'nin güncellenmesi

Madde 6 — Çiftçiler ÇKS'ye kayıt olabilmek için istenen bilgi ve belgelerle ilçe müdürlüklerine yıl

boyunca başvuruda bulunabilirler. Birden fazla ilçe sınırları dahilinde tarımsal faaliyet sürdüren çiftçiler ÇKS'ye kayıt olmak için, başvurularını ikamet ettikleri yerde arazileri varsa bu yerleşim birimine, yoksa arazinin bulunduğu ilçe müdürlüğüne, arazi merkez ilçede ise il müdürlüğüne yaparlar. Çiftçiler başvuruda buldukları ilçenin çiftçisi olarak kabul edilirler.

Daha önceki uygulama dönemlerinde ÇKS'ye dahil olan çiftçilere EK-1'deki formlar basılı olarak verilir. İlk kez ÇKS'ye başvuran çiftçiler EK-1'deki formları doldururlar.

Çiftçiler ÇKS'ye başvuru sırasında tarımsal faaliyette buldukları tarım arazileri ile başvuruda bulunduğu üretim yılı içinde herhangi bir üretim ya da üretim gayesiyle toprak işlenmesi yapılmamış olan tarım arazilerinin tamamının beyan edilmesinden ve başvuruları sırasında teslim ettikleri belgelerdeki bilgilerin doğru olmasından sorumludurlar.

İl müdürlükleri merkez ilçelerde, ilçe müdürlüklerinin yapmakla yükümlü oldukları görevleri yapar. İlçe müdürlükleri, köy/mahalle seviyesinde belli bir sıraya göre kayıt işlemlerini yaparak başvuruları değerlendirir.

Kayıt süresince, başvuru sahipleri tarafından doldurulan çiftçi kayıt formları ve istenecek diğer bilgi ve belgeler il/ilçe müdürlüklerince teslim alınarak her çiftçi için bir dosya açılır. Çiftçilerden talep edilen belgeler bu dosyada muhafaza edilir. Eğer çiftçinin geçmiş yılı uygulamaları için açılan dosyaları varsa yeni dosya açılmaz.

Kadastrosu tamamlanmış alanlar ile kadastrosu tamamlanmamış ancak önceki uygulama döneminde tespiti yapılmış alanlarda; tarımsal üretimde bulunulup bulunulmadığının, diğer hususların ve kadastro geçmiş alanlar için tapu kayıtlarının sicil kayıtlarına uygun olup olmadıklarının kontrolü örnekleme yöntemiyle yapılır. Önceki uygulama döneminde/dönemlerinde tespiti esas olmamış kadastrosuz alanların ise zeminde tespiti esastır.

Çiftçilerden istenecek bilgi ve belgeler

Madde 7 — ÇKS'ye kayıt olacak çiftçilerin aşağıda belirtilen belgeleri, başvuru sırasında il/ilçe müdürlüklerine vermeleri gerekmektedir.

a) ÇKS'ye başvuruda bulunan çiftçilerden çiftçi kayıt formu istenir. (İlk kez müracaat eden çiftçilere bu form boş olarak verilir. Çiftçiler, bu formu doldurarak başvuruda bulunur. ÇKS'de kayıtlı olan çiftçilere, ÇKS'deki güncel bilgilerinden oluşan çiftçi kayıt formu il/ilçe müdürlüklerince dolu olarak verilir. Çiftçilerin bilgilerinde herhangi bir değişiklik yoksa bu form çiftçi tarafından doldurularak verilmiş sayılır. Çiftçilerin bilgilerinde değişiklik olması durumunda, güncellenen bilgilerle ilgili sayfalar çiftçi tarafından tekrar doldurularak başvuruda bulunulur.)

b) Gerçek kişilerden, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösterir nüfus cüzdanının il/ilçe müdürlüğü tarafından onaylanmış fotokopisi istenir. (Başvuru sırasında nüfus cüzdanının aslının gösterilmesi zorunludur. Nüfus cüzdanlarında kimlik numarası olmayan çiftçilerden, nüfus müdürlüğünden onaylı kimlik numarasını gösteren belge istenir. Daha önce başvuruda bulunanlardan Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile ilgili belge istenmez.)

c) Tüzel kişilerden ticaret sicil gazetesi, imza sirküleri ve yetki belgesi istenir. (Kamu tüzel kişileri hariç.)

d) İlk defa başvuru yapanlardan vergi kimlik numarasını gösterir belge istenir.

e) Çiftçi belgesi örneği istenir. (Yürütülen diğer uygulamalar için alınan belgeler geçerlidir.)

f) Tarım arazisi birden fazla kişiye ait ise, tarım arazisini hissedarlardan birinin kullanması durumunda, tapu sureti veya keşif raporu ile birlikte diğer hissedarlarla yapılmış muhtar onaylı Muvafakatname-1 veya tarım arazisini işleyen hissedarın söz konusu Muvafakatnameye sahip olmaması durumunda, vereceği noter onaylı tek taraflı Taahhütname istenir. (Birden fazla parselde hissesi olmakla birlikte rıza-i taksim neticesi belli parsellerde fiilen tarımsal faaliyette bulunan çiftçinin o parseller için Muvafakatname-1 veya noter onaylı tek taraflı taahhütname ile müracaat etmesi esastır.)

g) İşlenen tarım arazisinin mülkiyeti eş ve/veya birinci derece akrabaları olan anne, baba ve çocuklara ait ise maliklerin onaylarının bulunduğu Muvafakatname-2 istenir.

h) Vesayet altındaki kişiler için mahkeme kararının onaylı sureti istenir. (Vesayet altındaki kişiler vasileri aracılığı ile başvurabilirler. Gerekli bilgiler vasi tarafından sağlanır ve dosya vesayet altındaki kişi adına açılır.)

ı) Çiftçilerden tarım arazisinin aidiyetini gösterir aşağıdaki belgelerden birisi istenir. (Tarımsal arazi tapu kayıtları il/ilçe tapu sicil müdürlüklerinde elektronik ortama aktarılmış ise, yetkili tarafından imzalanmış güncel tarih ve mühür taşıyan onaylı bilgisayar çıktısı şeklindeki tapu kayıt örnekleri istenir. Belgelerde yetkili tarafından atılmış imza, güncel tarih, yetkilinin adı, soyadı ve unvanı ile resmî mühür taşıyan kayıtlarımıza uygundur ibaresi aranır. Daha önceki dönemde başvurmuş çiftçilerin beyan ettiği hisseli arazilerde hisse değişiklikleri ve kullanım miktarı da dahil olmak üzere parsellerde değişiklik olmaması durumunda, daha önce beyan ettiği ve dosyasında bulunan tapu belgeleri ve keşif raporları tekrar istenmez.) Bu belge;

1) Tarım arazisi başvuru sahibi çiftçiye ait ise, tapu sicil müdürlüğüne onaylanmış tapu sureti,

2) Tarım arazisinin maliki ölmüş ancak tapuda mirasçıları adına intikal yaptırılmamış ise, intikal

işlemlerinin yaptırılması ve intikali gösterir tapu belgesi, (İntikal işlemlerinin yaptırılması gerekli olup, veraset ilâmi kabul edilmez.)

3) Tarım arazisi başka bir gerçek veya tüzel kişiye ait ise, kira sözleşmesi ve kiraladığı veya ortaklık yaptığı arazinin sahibine ait onaylı tapu sureti, arazi kadastro geçmemiş birimlerde ise keşif raporu, (Bu belge kiracılık, ortaklık ve benzeri şekilde tarımsal üretimle uğraşan çiftçilerden istenir. Kamu tüzel kişiliklerinden kiralanmış araziler hariç olmak üzere başvurulardaki kiralık arazilerin toplamı 100 dekarın üzerindeyse noter onaylı kira sözleşmesi istenir. Muhtar ve azalar tarafından onaylanan sözleşmeler, köylerde köy defterine kayıt edilir mahallelerde muhtar tarafından listelenir.)

4) Tarım arazisi Hazine adına tespit ve tescil edilmiş ise, bu arazinin zilyetlikle iktisabı mümkün olmadığından, tarım arazisini işleyen şahsın bu yeri defterdarlıktan veya mal müdürlüğünden kiraladığına dair kira sözleşmesi, (Ecr-i misil kabul edilmez.)

5) Tarım arazisinin tapusu padişahlık döneminden kalma ise, bu arazi 4071 sayılı Kanun uyarınca Hazine adına tescil edilmiş olduğundan, tarım arazisini işleyen şahsın bu yeri defterdarlıktan veya mal müdürlüğünden kiraladığına dair kira sözleşmesi,

6) Tarım arazisinin mülkiyeti vakıflara ait ise, ilgili vakıflarla yapılmış kira sözleşmesi ve onaylı tapu sureti,

7) Tarım arazisi köy tüzel kişiliğine ait ise, muhtar ve en az iki aza tarafından onaylanan köy senedi ile birlikte köye aidiyetini gösterir onaylı tapu sureti,

8) Tapu sicilinde tescili bulunmayan mülkiyeti ihtilafı tarım arazilerinde kadastro sırasında maliki belirlenmiş ise; maliki gösterir kadastro/tapulama tutanağı, malik ölmüş ise kadastro/tapulama tutanağı ile mirasçıları gösterir mahkeme kararının aslı veya noterce onaylanmış sureti ve tarım arazisinin başvuruda bulunan kişi tarafından halen kullanıldığını gösterir il/ilçe müdürlüklerince belirlenen teknik eleman ve muhtar tarafından müştereken imzalanmış keşif raporu,

9) Kadastro geçmeyen tarım arazisinin sahibi ise, kadastro geçmemiş birimlerde arazinin bulunduğu il/ilçedeki tespit komisyonlarınca hazırlanan ve arazinin tarım arazisi olduğunu gösterir, komisyon ve çiftçi tarafından müştereken imzalanmış keşif raporudur. (Çiftçi arazinin bulunduğu il/ilçeden farklı bir merkeze başvurursa düzenlenen keşif raporunun bir örneği il/ilçe müdürlüğü tarafından çiftçinin başvurduğu il/ilçe müdürlüğüne gönderilir.)

Tahkim komisyonlarının görevleri ve işleyişi

Madde 8 — Tahkim komisyonları, bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması sırasında ortaya çıkan ihtilafı konuları çözmeye ve karar almaya yetkilidir. İl tahkim komisyonları; merkez ilçede, ilçe tahkim komisyonlarının görevlerini de yapar.

Komisyonlar;

a) Hazırlanacak olan çalışma plânına ve gündeme göre toplanır. İlgili mevzuat ve bu Yönetmelik hükümlerine göre karar alır.

b) İl tahkim komisyonu en az beş üye, ilçe tahkim komisyonu en az üç üye ile toplanır ve kararlarını oy çokluğu ile alır. Oyların eşitliği halinde, başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Karara katılmayan üyeler gerekçelerini kararda yazılı olarak belirtir.

c) Alınan kararları ilgili kurumlara tebliğ eder ve uygulanmasını takip eder.

d) Gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hakkında gerekli hukukî işlemlerin yapılması için karar alır ve ilgili mercilerce uygulanması yönünde girişimde bulunur.

e) Tespit komisyonlarının çalışmalarını bir takvime bağlayarak öngörülen sürelerde sağlıklı yürütmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar.

f) İlgili il/ilçe müdürlüğünün ÇKS baz alınarak yapılacak uygulamalarla ilgili olarak intikal ettirdiği konuları inceler ve gerekiyorsa yerinde tespit yaparak karara bağlar.

g) ÇKS'ye bağlı olarak yapılacak tarımsal desteklemeler ile ilgili uygulamalarda da ortaya çıkacak problemlerin çözümüne yönelik olarak gerekli tedbirleri alır.

h) Kadastro görmeyen birimlerde daha önce yapılmış tespitler içinden yeniden tespit yapılmasına ihtiyaç duyulanları belirler.

ı) Kadastro gören birimlerde gerek görülen durumlarda tapu, nüfus ve benzeri belgelerin güncellenmesi için gerekli tedbirleri alır.

Tespit komisyonlarının görevleri ve işleyişi

Madde 9 — Tespit komisyonlarının görevleri şunlardır.

a) Kadastro geçmemiş köylerde/mahallelerde ÇKS'ye kayıt olmak amacıyla il/ilçe müdürlüklerine ilk defa başvuran ya da daha önce ÇKS'ye kayıtlı olup yeni arazi beyan eden çiftçiler ile daha önce arazi tespiti yapıldığı halde tahkim komisyonunca arazilerinin yeniden tespitine lüzum görülen çiftçilerin tarım arazilerini yerinde tespit eder.

b) Tespit çalışmaları sırasında bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin (c) bendi hükmünün, yerine getirilip getirilmediğini kontrol eder.

c) Önceki yıllarda hazırlanan keşif raporlarını da dikkate alarak, kadastro geçmemiş birimler tespit

formu ve tespit komisyonu krokisinden oluşan keşif raporunu düzenler. Bu keşif raporu, önceki yıllarda başvuran çiftçilere ait arazi kayıtları için yapılan tespitte bir değişiklik olmaması durumunda, tespit komisyonu tarafından daha önce verilen parsel numaraları aynı olacak şekilde düzenlenir. Keşif raporları, il/ilçe müdürlüklerinde açılan ilgili çiftçiye ait dosyada muhafaza edilir ve varsa tapu zabıt kaydı da bu rapora eklenir.

d) Çiftçi Kayıt Sisteminde kaydı bulunan çiftçilerin, arazi bilgilerinde bir değişiklik yok ise, tahkim komisyonlarınca lüzumlu görülen araziler hariç olmak üzere, ÇKS'de kayıtlı arazileri için yeniden tespit çalışması yapmaz.

e) Tahkim komisyonlarınca belirlenen çalışma takvimi doğrultusunda çiftçilerin kadastro geçmemiş arazilerinin tespit işlemlerini yapar.

f) Kadastro geçmemiş birimlerden ÇKS'ye kayıt olmak üzere il/ilçe müdürlüklerine başvuru yapan çiftçilere ait toplam tarım arazisi büyüklüğünü dikkate alarak, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün bu birimlere yönelik çalışmalarından, uydu görüntülerinden, hava fotoğraflarından, orman amenajman planları veya her nevi haritalardan, köy sınırları kayıt defterlerinden ve diğer kamu kurumlarından elde edilecek her türlü bilgi ve belgelerden faydalanarak köylerin tahmini alanlarını hesaplar.

g) İl/ilçe müdürlükleri, tespit çalışmaları çerçevesinde, arazi alan tespit cihazları tedarik edebilecekleri gibi uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemlerini de kullanarak kontrol ve tespit çalışmaları yapabilir. Yerleşim birimlerine ait toplam tarım arazisi büyüklüğü ile tespiti yapılan tarım arazilerinin büyüklüğü arasındaki farkın %5 veya daha fazla olması halinde, il/ilçe müdürlükleri konuyu tahkim komisyonlarına bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇKS'ye Kayıt Edilmeyecek Olanlar

Kayıtlara dahil edilmeyecek kişi ve araziler

Madde 10 — Aşağıda belirtilen;

- Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde istenen belgelerle başvuru yapmayan çiftçiler,
- Köy tüzel kişileri hariç olmak üzere ana sözleşmesindeki faaliyet konuları arasında tarımsal faaliyet olmayan tüzel kişiler,
- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 708 inci, 715 inci ve 999 uncu maddeleri, 6831 sayılı Orman Kanunu, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 16 ncı maddesinin (B) bendi ve 4342 sayılı Mera Kanunu hükümleri uyarınca, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ve kamu yararına olan taşınmaz mallar ile kadastro geçmemiş birimlerde tarım arazisi vasfı olmayan ve yeni tarıma açıldığı tespit edilen alanlar üzerinde tarımsal üretimde bulunulan araziler,
- Mülkiyeti kamulaştırılan araziler,
- Konut veya arsa kooperatifinden kiralanan araziler,
- Sahibi ölmüş ve mirasçıları bulunamayan tarım arazileri,
- Tapudaki vasfı tarım arazisi olmayan arsa, çalılık, kayalık, taşlık, ham toprak ve benzeri araziler, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıt edilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yararlanma hakkı

Madde 11 — Çiftçinin ve arazilerinin sadece ÇKS'ye kayıtlı olması, ÇKS'ye bağlı olarak yapılabilecek uygulamaların diğer şartlarını yerine getirmeksizin bu uygulamalardan yararlanma hakkı doğurmaz.

Entegrasyon

Madde 12 — Bu Yönetmeliğin uygulamasında Bakanlık bünyesindeki elektronik ortamda bulunan mevcut verilerden yararlanılır. Bakanlıkça yürütülen uygulamalarla ilgili elde edilen elektronik ortamdaki verilerin ÇKS'ye entegre edilmesi esastır.

Yürürlük

Madde 13 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyşleri Bakanı yürütülür.

Ekleri için [Tıklayınız](#)

16 nisan 2005 de resmi gazetede yayımlanmıştır.Ekleri arşivden bulabilirsiniz